

RJEŠENJA I BODOVANJE UČENIČKIH ODGOVORA — III. RAZRED
XXIX. NATJECANJE IZ HRVATSKOGA JEZIKA (2024.)
DRŽAVNA RAZINA

Ispit ima **24** zadataka. Točni odgovori vrijede ukupno 100 bodova. Bodovna vrijednost zadatka u ispitu napisana je u kvadratiću kraj zadatka. Moguće točno rješenje ili druga točna rješenja odvojena su kosom crtom ili su navedena u zagradama. U rješenjima se sustavno provodi navezivanje, ali valja priznati i učenička rješenja bez navezaka. Valja priznati samo odgovore koji su u cijelosti u skladu s pravopisnom, gramatičkom i leksičkom normom.

1. zadatak

Roditelji su Antuna Gustava Matoša 1891. poslali u Beč na Vojni veterinarski institut, no izgubio je stipendiju i vratio se u Zagreb u Jurjevsku ulicu br. 10. Nakon toga poslan je u kutjevačku pastuharnicu, gdje su se uzgajali konji lipicanci. Kutjevo je danas središte poljoprivrede i vinogradarske djelatnosti Zlatne doline, a kutjevački podrumi važni su predznaci elitnoga turizma. Još su cisterciti, pripadnici rimokatoličkoga crkvenog reda, izgradili najstariji vinski podrum u ovome dijelu Europe.

- **6 bodova (Svaki u cijelosti točno napisan odgovor vrijedi 1 bod.)**

2. zadatak

B. Učenici su, potaknuti zanimljivim predavanjem znanstvenice, postavljali brojna pitanja, što je organizatorima bio dokaz da su uspješno obilježili sjećanje na Matoša.

- **1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

3. zadatak

C. Matoševu *Utjehu kose* uglazbio je popularni zagrebački rok-sastav.

- **1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

4. zadatak

A. Husarski konji propinjali su se nekoliko metara uvis. (m)

- **1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

5.

- a) D. zatočenik
- b) C. podvojeni
- c) C. nenamjerno
- d) B. potajice

• 4 boda (Točan odgovor vrijedi 1 bod.)

6. zadatak

D. Čitanja Matoša

• 1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod.)

7. zadatak

B. Otok Unije svojim stoljetnim maslinicima inspirira mnogobrojne pjesnike.

• 1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod.)

8. zadatak

Đipne bjesomučan čurličući tako zastrašujuće da su svi pobjegli.

• 4 boda (Svaka u cijelosti točno napisana riječ vrijedi 1 bod.)

9. zadatak

„Mali improvizirajući pjeva psalme!” usklikne biskup jer mu se priviđaše da čuje maloga Mozarta. / „Mali improvizirajući pjeva psalme!” usklikne biskup jer mu se priviđaše da čuje maloga Mozarta. / „Mali, improvizirajući, pjeva psalme”, usklikne biskup. „jer mu se priviđaše da čuje maloga Mozarta!”

• 1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod.)

10. zadatak

- a) stjecaše – stjecati; b) bi ocrnio – ocrniti; c) crpljaše – crpiti
- d) je problijedio – problijedjeti; e) škripućući – škriputati

• 5 bodova (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)

11. zadatak

- a) kobnoj – ž. r., id., lokativ/L

sve – s. r., jd., nominativ/N
očajanjem – s. r., jd., instrumental/I
stravi – ž. r., jd., lokativ/L
muke – ž. r., jd./mn., genitiv/G

- **5 bodova (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

b) krnji perfekt – sjao

aorist – htjedoh

glagolski pridjev trpni – zapanjen

glagolski prilog sadašnji – sumnjajući

- **4 bodova (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

c) imperfekt – sjajaše

imperativ – neka sjaji

- **2 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

d) imenski atribut – muke/smrti

imenski predikatni proširak – zapanjen

glagolski predikatni proširak – sumnjajući

- **3 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

12. zadatak

a) s, na

b) edgaralanpoovski

c) Poeov

- **4 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

13. zadatak

a) imeničko upravljanje (rekcija) – slutnja života, tajna duše, miris cvijeća

glagolsko upravljanje (rekcija) – je budi / budi je / koju zna

b) dopunska (objektna) sintagma – je budi / budi je

okolnosna (adverbijalna) sintagma – kao glazba budi / budi kao glazba / gdje je

- **6 bodova (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

14. zadatak

a)

njedrima	<u>njedr-</u>	<u>-ima</u>	<u>lokativ, množina, srednji rod</u>
mjesečine	<u>mjesečin-</u>	<u>-e</u>	<u>genitiv, jednina, ženski rod</u>

b) palatalizacija

- 7 bodova (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod. Priznaju se i odgovori napisani kraticama: npr. L, mn., s.r.)

15. zadatak

a) kao momčić – priložna oznaka vremena / POV / priložna oznaka načina / priložna oznaka usporedbe

darovitošću – priložna oznaka sredstva / POS / priložna oznaka načina / objekt

b) *novi Krežma* – virtuoz,

(velik/znamenit/poznat/slavan) violinist/skladatelj/muzičar/glazbenik

/ novak Krežma / preobražen Krežma / Krežma koji se promijenio

- 3 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)

16. zadatak

a) npr. Vidio sam te dok sam se spremao na spavanje.

b) npr. Vidio sam sinoć da si zabrinuta.

- 2 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod. Priznaju se i ostali točni odgovori.)

17. zadatak

1. objektna; 2. posljedična; 3. suprotna; 4. namjerna

- 4 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)

18. zadatak

a) Zar si / Jesi li našao/pronašao ključ koji si izgubio?

b) Jednom/Jedanput će i ptice/ptiči/ptičice/ male ptice na trešnjama zapjevati – Jura je svim djevojkama jako lijep.

c) Na ovome našem jeziku govore/razgovaraju i mudruju naši djedovi. / Ovim našim jezikom govore/razgovaraju i mudruju naši djedovi.

- **3 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

19. zadatak

a) prefiksna tvorba / prefiksnom tvorbom / prefiksacijom / prefiksacija

b) uznemiriti – prefiksno-sufiksnom tvorbom / prefiksacijsko-sufiksacijskom tvorbom / prefiksno-sufiksna tvorba / prefiksacijsko-sufiksacijska tvorba

žalosno – preobrazbom/preobrazba

c) onijeh, mniš

- **5 bodova (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

20. zadatak

a) tvorbeni način: (čisto) slaganje

objašnjenje:

Pridjev *zelenožut* znači 'koji je jedne boje, između zelene i žute' / 'koji je zelene nijanse žute boje'. Pridjev koji se odnosi na jedan pojam jedna je riječ i piše se bez spoinice.

b) tvorbeni način: slaganje / tvorba polusloženica

objašnjenje:

Pridjev *zeleno-žut* znači 'koji je zelen i žut' / 'koji je dvobojan, zelen i žut'. Pridjev koji se odnosi na dva pojma piše se sa spojnicom. / Spojnica u pridjevu znači 'i'.

- **4 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod. Priznaju se i drugi točni odgovori.)**

21. zadatak

a) projekat – projekt; b) matošologica – matošologinja; c) dobi – doba/dobu;

d) idealista – idealist; e) nužno potrebno – nužno ili potrebno; f) kuda – kamo;

g) došla – došli

- **7 bodova (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

22. zadatak

a) udžbenik iz hrvatskoga jezika – znanstveno-

-popularni/popularnoznantveni/znanstveni/pedagoški (stil)

b) intervju s dobitnikom Nobelove nagrade objavljen u dnevnim novinama – publicistički/novinarski (stil)

c) upisnica za upis u srednju školu – administrativni (stil)

- **3 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

23. zadatak

Tiji Leoni Lukša/Lukši i Antoniju Težačkom/u/e

Npr. U Đakovu 15. ožujka 2024. / Đakovo, 15. ožujka 2024.

- **3 boda (Svako točno napisano ime vrijedi 1 bod. Točno napisano mjesto i datum vrijedi 1 bod.)**

24. zadatak

a) D. upozoriti na nemaran odnos novinara prema značenjima riječi

- **1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

b) D. vizionari

- **1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

c) B. (popraćenima i slikom, tako da ne može biti zabune)

- **1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

d) B. modistica Margareta Mastler

- **1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

e) D. novinarski diletantizam

- **1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

f) A. one koji kupuju i čitaju tiskovine

- **1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

g) (kao da) sam bacala bob o zid / bacala sam bob o zid / bacati bob o zid

- **1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

h) Npr. Tako da svaki tekst prije objave pregleda redaktor, osoba koja ispravlja pogreške u tekstu i priprema tekst za objavljivanje.

- **1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod. Priznaju se i ostali točni odgovori.)**

i) gramatička odrednica: (im.) ž. (r.)

definicija: Modistica je / je bila obrtnica koja izrađuje / je izrađivala ženske šešire (i modne ukrase).

- **2 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**